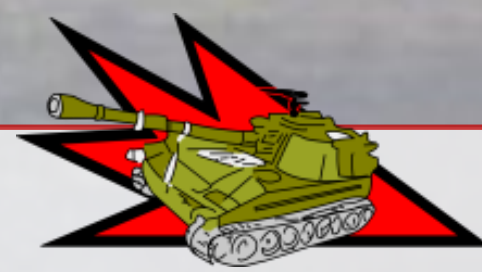

מערך שיעור גדוד 402 במבצע "חומת מגן"

פתיחה למפקד

כללי:

מערך זה מכיל סקירה על מבצע "חומת מגן" השתתפות בגדוד במבצע, ניסיון פיגוע בנגוהות וכדומה. מצורפים תיאורים גרפיים וכתבות על מנת לעזור לך להמחיש את האירועים בצורה המיטבית. כל תוכן ניתן לתת לאחד החיילים להעביר כמור"ק או להעביר בעצמך.

מטרות:

1. העמקת ההיכרות עם מורשת היחידה
2. מבצע "חומת מגן" כאירוע משמעותי ומכונן בתולדות מדינת ישראל
3. חיזוק רוח הלחימה, תחושת השליחות והמחויבות לצה"ל ולמדינת ישראל

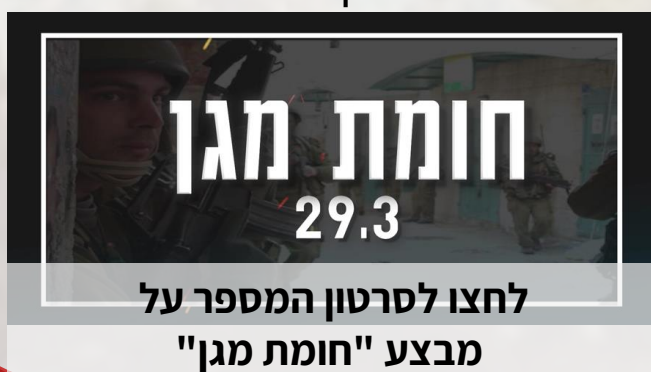
רקע כללי - מבצע "חומת מגן"

מבצע "חומת מגן" - מבצע מקיף של צה"ל בערים הפלסטיניות המרכזיות של יהודה ושומרון, נערך במשך למעלה מחודש; מה-29 במארס ל-10 במאי 2002. ממשלת ישראל החליטה על המבצע בעקבות החמרה במצב הביטחון במסגרת אירועי "גאות ושפל" במארס 2002. המבצע מיגר את פעילות ארגוני הטרור ביהודה ושומרון. במהלך חודש מארס 2002 ספגה מדינת ישראל פיגועים בקנה מידה שלא ידעה כמוהו מעולם. בתקופה של חודש ימים נרצחו 131 אזרחים והמאמצים האמריקנים לתיווך נכשלו פעם אחר פעם בניסיון להביא לירידה במספר הפיגועים. בערב ליל הסדר, ה-27 במארס, אירע הפיגוע במלון "פארק" בנתניה ובו נהרגו 30 ישראלים. האירוע היה העילה ליציאה לפעולה רחבת היקף וב-29 במארס 2002 יצא צה"ל למבצע "חומת מגן".

במהלך המבצע גויסו כוחות רבים של מילואים, ובשילוב עם כוחות חי"ר, שריון, תותחנים והנדסה סדירים, ועם מתן מעטפת אווירית, נכנסו הכוחות לאיו"ש. כוחות צה"ל נכנסו לחמש ערים פלסטיניות: ג'נין, שכם, רמאללה, בית לחם וחברון. מטרת הכניסה לערים, במילותיו של רה"מ אריאל שרון: "ניתנו הוראות לכוחות צה"ל להיכנס לערים ולכפרים פלסטיניים שהפכו מקלט לטרוריסטים, לעצור שם מחבלים, להחרים אמצעי לחימה, ולחשוף ולהשמיד מתקני טרור".

חיילי צה"ל נאלצו להילחם בשטחים צפופים בלב האוכלוסייה האזרחית, שגורמי הפח"ע משתמשים בה כמגן אנושי. הקרבות הקשים ביותר התנהלו במחנה הפליטים ג'נין ובהם צה"ל ספג 23 הרוגים. בעקבות הקרבות בג'נין הואשמה ישראל ב"טבח חסר רחמים במחנה". הטענות נשללו וטענות אחרות הוטחו על ישראל: מעצרים המוניים, הרס מבנים, ומניעת סיוע רפואי מאזרחים. לחימת צה"ל בלוחמת גרילה אורבנית הייתה אתגר משמעותי, שלקחיו חלחלו לתורת הלחימה האורבנית הצהלי"ת ואף בצבאות נוספים.

מבצע "חומת מגן" הסתיים ב-10 במאי 2002, ובמהלכו ספג צה"ל כ-30 חללים בעוד שכ-250 פלסטינים נהרגו, אלפים נעצרו, ואמל"ח רבים נתפסו. כמו כן יו"ר הרשות הפלסטינית יאסר ערפאת הושם במצור במתחם השלטוני שלו, ה"מוקטעה", שנהרס במידה רבה. הירי מכיוון בית לחם לשכונת גילה הירושלמית הופסק ומספר הפיגועים ירד בהרבה.

הגדוד במבצע "חומת מגן"

במבצע "חומת מגן", אשר התבצע לאחר הפיגוע במלון פארק בנתניה, לחם הגדוד בגזרת חברון ואף חווה אירוע קשה בו חדרו מחבלים לישוב אדורה. הפעילות האינטנסיבית ביהודה ושומרון נמשכה תקופה ארוכה, כשבין פעילות מבצעית לפעילות מבצעית בוצע אימון קצר ואף תעסוקה מבצעית בגזרת קו כחול.

בפעילות מבצעית בגזרת חברון, חווה הגדוד אירוע פח"ע נוסף, בו חדרו שני מחבלים לישוב נגוהות וחוסלו על ידי לוחמי הגדוד.

ירון פורמוזה, המג"ד בשנים 2001 - 2003, מתאר את מאפייני הפעילות הגדודית והשפעותיה:

"תקופה זו שהייתה מגוונת בפעילויות ואירועים של לחימה במסגרת מבצע "חומת מגן", השאירה את חותמה עלי ועל פקודי, במהלך התקופה עסקנו, מפקדים וחיילים, בתחומים רבים ומגוונים, ביניהם; קידום מוכנות היחידה למשימותיה בחרום, טיפול באנשים, התאמת כשירות היחידה לאתגרים של התקופה - לחימה בגזרת איו"ש וחיזוק גאוות היחידה והמוטיבציה לשירות בגדוד ובחיל התותחנים."

מניעת הפיגוע בנגוהות

שעה אחרי – התקפה בנגוהות

החיילים ירו בשני המחבלים ומנעו פיגוע

כשעה לאחר הפיגוע הרצחני בק-ריית-ארבע, תקפו המחבלים שוב, הפעם בהתנחלות נגוהות שבדרום-מערב הר חברון. עירנות חיילי גדוד "רשף" של חיל התותחנים שהיו במקום, מנעה את ההדירה.

סרן גולן, מפקד הפלוגה, שהסתער בעצמו על אחד המחבלים והרגו, סיפר ביום שישי בלילה על האירוע: "בשעה 21:40 קיבלנו דיווח מאחת מעמדות השמירה על דמויות חשודות וניסיון חדירה. כיתת הכוננות של היישוב קפצה. פתחנו בסריקות, שבמהלכן זיהינו את המחבלים.

"ביצענו ירי לעבר המחבלים. חילופי האש היו קצרים יחסית, ובסופו של דבר שני המחבלים נהרגו. תוך כדי חילופי האש היה פיצוץ, ולאחר הקרב התברר כי אחד המחבלים נשא על גופו חגורת נפץ. ברור לנו כי הם ניסו לחדור ליישוב על מנת לבצע הרג אזרחים. לשמחתי האירוע הסתיים ללא נפגעים לכוחותינו".

רוני שקד ואיתן גליקמן

מפקד הכוח, סרן גולן

חיילי גדוד "רשף" חיסלו 2 פלסטינאים בדרך לפיגוע טרור

ב-07.03.03 פעל גדוד "רשף" בביצוע פטרולים, מארבים, סריקות ומעצרים, כבכל יום בחטיבה המרחבית יהודה.

לפתע קרה הדבר האמיתי. לאחר השעה 9:00 בלילה ראה שומר, שהיה מוצב בעמדה, שתי דמויות המטפסות לכיוון היישוב נגוהות מדרום לחברון. הוא ביקש מהם לעצור וכשראה

שאינם עוצרים, דיווח על כך בקשר.

מספר מפקד סוללת "בועז", סרן גולן: "לקחתי איתי ציוד וכמה חיילים ורצנו למקום המדווח. בתחילה לא הצלחנו לראות אותם, למרות הציוד לראיית לילה שהיה לנו. המשכנו בעריכת סריקות וירינו כדי לחשוף אותם, עד שאחד החיילים זיהה מחבל וירה בו.

המחבל התגלגל ונפל וכולנו תפסנו מחסה.

"המחבל המשיך לירות עלינו ולזרוק רימונים, ואז יריתי במחבל השני והוא התפוצץ עם המטען שלו".

הוסיף סמ"ר עמיחי: "שוב הוכחנו לחברים החי"רניקים שלנו בבית, שאנחנו טובים גם בתותחים וגם בפעילות חיל רגלים - ברמה ממש גבוהה".

מניעת הפיגוע בנגהות

**"המשימה הייתה לעצור את הטרור שפגע במתיישבי יהודה ושומרון
וכמובן למנוע את יציאתו לעורף ישראל."**

שאלות לדיון

1. "עירנות חיילי גדוד 'רשף' של חיל התותחנים שהיו במקום, מנעה את החדירה"
כיצד שומרים על מקצועיות במשימה שונה מהרגיל?
1. ע"פ אילו ערכים מרוח צה"ל פעלו סרן גולן וחייליו, מפקד הפלוגה, במשימותיהם?

